

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Datum 24 januari 2025
Betreft Beantwoording vragen van het lid Van Baarle (DENK) over bedrijven die verdienen aan illegale Israëlische nederzettingen

Onze Referentie
BZ2410029
Uw Referentie
2024Z19815
Bijlage(n)
-

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Van Baarle (DENK) over bedrijven die verdienen aan illegale Israëlische nederzettingen. Deze vragen werden ingezonden op 29 november 2024 met kenmerk 2024Z19815.

De minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingshulp,

Reinette Klever

Antwoorden van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp op vragen van het lid Baarle (DENK) over bedrijven die verdienen aan illegale Israëlische nederzettingen

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Vraag 1

Bent u bekend met de meest recente editie van het rapport Don't Buy Into Occupation?[1]

Onze Referentie

BZ2410029

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de bevinding dat 822 Europese financiële instituties een financiële relatie zouden hebben met 58 bedrijven die actief betrokken zouden zijn bij illegale Israëlische nederzettingen?

Antwoord

Het standpunt van het kabinet ten aanzien van Israëlische nederzettingen in de bezette Palestijnse gebieden (inclusief Oost-Jeruzalem) is bekend. Nederland beschouwt Israëlische nederzettingen als strijdig met internationaal recht en een obstakel voor het bereiken van een duurzame oplossing die door beide partijen wordt gedragen, waarbij het uitgangspunt de tweestatenoplossing blijft. Het kabinet is het voorts eens met de conclusie van het Internationaal Gerechtshof in zijn advies van 19 juli 2024 dat de aanwezigheid van Israël in de bezette Palestijnse Gebieden onrechtmatig is en draagt deze positie actief uit.

Bedrijfsactiviteiten die bijdragen aan het ontwikkelen of bestendigen van nederzettingen beschouwt het kabinet als onwenselijk. Dit geldt ook voor activiteiten van financiële instellingen.

Vraag 3

Wat is uw reactie op de bevinding dat de vijf grootste Nederlandse pensioenfondsen een bedrag van in totaal 1,6 miljard euro zouden investeren in bedrijven die in verband worden gebracht met infrastructurele projecten die ofwel illegale nederzettingen met elkaar verbinden en gebouwd worden op illegaal bezet gebied, ofwel niet gebruikt mogen worden door mensen zonder de Israëlische nationaliteit en dat deze fondsen in totaal 7 miljard euro zouden beleggen in bedrijven op de Don't Buy Into Occupation (DBIO)-lijst.[2]

Vraag 4

Vindt u dat de Nederlandse pensioenfondsen voldoende doen om te voorkomen dat hun beleggingen direct of indirect bijdragen aan het illegale nederzettingenbeleid van Israël? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, welke maatregelen gaat u dan nemen?

Vraag 5

Vindt u dat Nederlandse bedrijven voldoende doen om te voorkomen dat zij met economische activiteiten direct of indirect bijdragen aan het illegale nederzettingenbeleid van Israël? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, welke maatregelen gaat u dan nemen?

Antwoord vraag 3, 4 en 5

Nederland kent sinds 2006 een ontmoedigingsbeleid ten aanzien van economische activiteiten van Nederlandse bedrijven in Israëlische nederzettingen in bezet gebied. Conform dit beleid ondersteunt de Nederlandse overheid geen activiteiten van bedrijven die direct bijdragen aan de aanleg en instandhouding van nederzettingen, of deze direct faciliteren. Het gaat om activiteiten in nederzettingen, activiteiten van bedrijven gevestigd in nederzettingen en activiteiten buiten nederzettingen die ten gunste komen aan nederzettingen en kolonisten. Nederlandse bedrijven worden over dit ontmoedigingsbeleid geïnformeerd.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Onze Referentie
BZ2410029

Conform motie Van Dijk (Kamerstukken 21 501-02, nr. 2379) is het ministerie van Buitenlandse Zaken eerder in gesprek gegaan met een vertegenwoordiging van de Nederlandse pensioensector. Hierin is het ontmoedigingsbeleid toegelicht. Daarnaast verwerkt het kabinet in het kader van internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen dat pensioenfondsen gepaste zorgvuldigheid toepassen bij hun investeringen en hierover zo transparant mogelijk rapporteren. Hierbij moeten risico's op mensenrechtenschendingen in de beleggingsportefeuille in kaart gebracht worden en wordt verwacht dat fondsen hun invloed aanwenden om deze risico's bij bedrijven aan te pakken of te voorkomen.

Vraag 6

Wanneer komt u met uw analyse of het Nederlandse beleidskader gewijzigd dient te worden naar aanleiding van de Advisory Opinion van het Internationaal Gerechtshof over de Palestijnse Gebieden?

Vraag 7

Wat is uw reactie op het AIV-advies dat er een effectiever monitoringmechanisme moet komen om economische en andere vormen van samenwerking met illegale Israëlische nederzettingen tegen te gaan? [3]

Vraag 8

Wat vindt u van het AIV-advies om Europese bedrijven en investeerders die op welke wijze dan ook bijdragen aan het illegale nederzettingenbeleid van bepaalde aanbestedingsprocessen uitgesloten dienen te worden?[3]

Vraag 9

Bent u bereid om het Nederlandse ontmoedigingsbeleid aan te scherpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 6, 7, 8 en 9

Op verzoek van uw Kamer heeft het kabinet op 9 december jl. zijn reactie verzonden op het briefadvies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) ten aanzien van het Israëlisch-Palestijns conflict. In deze reactie is het kabinet tevens ingegaan op het advies van het Internationaal Gerechtshof inzake de Israëlische bezetting van de Palestijnse Gebieden van 19 juli jl.

Het kabinet zal het huidige nationale beleid nadrukkelijk blijven uitvoeren naar aanleiding van het advies van het Hof en houdt terzake ook met Europese partners contact, zoals met Frankrijk en Duitsland.

[1] Coalitie "Don't Buy into Occupation" (DBIO), november 2024,

https://paxvoorvrede.nl/wp-content/uploads/2024/11/2024_DBIO-IV-report.pdf.

[2] Follow The Money, 26 november 2024, 'Pensioenfondsen beleggen miljarden in bedrijven die verdienen aan Israëlische nederzettingen' .

[3] Adviesraad voor Internationale Vraagstukken, 23 oktober 2024, 'Naar een nieuwe koers voor Nederland in het Israëlisch-Palestijnse conflict'.

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**

Onze Referentie
BZ2410029